

Vergaderjaar 2011–2012

21 501-33

Raad voor Vervoer, Telecommunicatie en Energie

Nr. 379

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN,
LANDBOUW EN INNOVATIE**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 juni 2012

Hierbij bied ik u het verslag aan van de VTE-Raad (Telecom) van 8 juni jongstleden. In de bijlage treft u per onderwerp een nadere toelichting.

De Raad heeft van gedachten gewisseld over het richtlijnvoorstel voor hergebruik van overheidsinformatie en het voorstel voor richtsnoeren voor trans-Europese telecomcommunicatienetwerken (telecomrichtsnoeren) in het kader van het «*Connecting Europe Facility*» (CEF). Tijdens de lunch is van gedachten gewisseld over de digitale interne markt.

Onder het punt «diversen» informeerde het voorzitterschap de Raad over het bereikte akkoord over een nieuwe roamingverordening. De Commissie presenteerde haar voorstel voor een verordening over wederzijdse erkenning van elektronische identiteiten en handtekeningen. Het inkomende Cypriotische voorzitterschap presenteerde haar werkprogramma voor de tweede helft 2012.

Netneutraliteit

Conform mijn toezegging tijdens het AO over deze Raad op 29 mei jl. heb ik en marge van de Raad voor Concurrentievermogen op 30 mei jl. de Nederlandse wetgeving op het terrein van netneutraliteit en de gedachtegang daarachter onder de aandacht gebracht van Commissaris Kroes. Ik heb haar verzocht om de Nederlandse wetgeving mee te nemen als goed voorbeeld voor de rest van de EU in haar besluit over verdere stappen om EU-breed netneutraliteit te garanderen. Op 18 juni jl. presenteerde de Commissie een voortgangsrapport over de Europese Digitale Agenda waarin zij naar aanleiding van het BEREC-rapport concludeert dat gecoördineerde actie nodig is om op EU-niveau om betere consumenteninformatie en keuze van internetdiensten te garanderen. Graag verwijs ik u tevens naar mijn brief met de reactie op het rapport van BEREC over netneutraliteit van 18 juni jl., waarin ik u al informeerde over mijn gesprek met vice-voorzitter Kroes.

Open standaarden

Tijdens het AO van 29 mei jongstleden over de VTE-Raad (Telecom) heb ik, naar aanleiding van opmerkingen van de heer El Fassed van Groen-Links, aangegeven terug te komen op de naleving van «pas toe of leg uit» op open standaarden, ook na het stoppen van het programmabureau Nederland Open in Verbinding (NOiV).

Continuering «pas toe of leg uit»

Zoals bekend had het programmabureau NOiV (2008–2011) een tijdelijk karakter, gericht op het ondersteunen bij en het bevorderen van de uitvoering van het actieplan NOiV. Ook na afloop van de ondersteuning door het programmabureau wordt de «pas toe of leg uit» lijst gecontinueerd. Open standaarden zijn nog steeds de norm.

De conclusie van onderzoek naar de werking van het actieplan NOiV was dat de adoptie van open standaarden een onomkeerbaar proces is geworden en dat de ingezette transitie van gesloten naar open systemen een proces van lange adem is. Mede daarom zijn eind 2011 veel ondersteunende taken van het voormalige programmabureau NOiV ingebed in de taken van bestaande organisaties, zoals het Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING) voor ondersteuning van decentrale overheden en monitoring, en ECP voor het bij elkaar brengen van overheidsorganisaties en ICT-bedrijven bij de invoering van specifieke open standaarden. Ook is de opdracht aan het College en Forum Standaardisatie voor, onder andere, het uitbreiden van de «pas toe of leg uit» lijst met nieuwe open standaarden en het versterken en monitoren van de adoptie van die standaarden, verlengd tot en met eind 2014. In de derde voortgangsrapportage NOiV (26 643-217) ben ik in hoofdstuk 4 dieper ingegaan op het beleid na 2011.

Over de eerste helft van 2012 kan ik dan ook een aantal mooie stappen melden. Zo zijn op 15 juni zes nieuwe open standaarden aangenomen voor plaatsing op de lijst voor «pas-toe-of-leg-uit». Het jaarlijkse congres van NOiV heeft een mooie opvolger gekregen in de vorm van het Congres Open Overheid dat op 31 mei heeft plaatsgevonden en zeer goed bezocht is. ECP heeft onlangs voor de invoering van de open standaard «IPv6» overheid en bedrijfsleven bij elkaar gebracht om meer samen op te trekken.

Versterking van «pas toe of leg uit» op open standaarden

Het lid El Fassed uit terecht zijn zorgen over de naleving van «pas toe of leg uit» op open standaarden bij aanbestedingen. Ik deel die zorgen met hem. Daarom heb ik in de zomer van 2011 onderzoek laten uitvoeren naar de naleving van «pas toe» in aanbestedingen uit de eerste helft in 2010 en de verantwoording daarover in de jaarverslagen over 2010, die in de zomer van 2011 beschikbaar kwamen. Uit de uitkomsten van dat onderzoek concludeerde ik in de derde voortgangsrapportage NOiV dat de naleving van «pas toe» op de goede weg was, maar dat ik grote zorgen had over de naleving van «leg uit». In diezelfde rapportage heb ik aangegeven welke versterkende maatregelen zijn genomen om de naleving van «pas toe of leg uit» te verbeteren, zoals opname in de rijksbegrotingsvoorschriften en het aanpassen van de kaders van grote ICT-projecten binnen het rijk, zodat «pas toe of leg uit» op een praktische manier geborgd wordt. De resultaten van die maatregelen wil ik nu afwachten. In de toekomst blijf ik de naleving onderzoeken en waar nodig extra versterkende maatregelen treffen.

Ik wil de Kamer er graag op wijzen dat Nederland een voortrekkersrol heeft in Europa en die rol nog steeds speelt. Zo is het Verenigd Koninkrijk recent beleid voor open standaarden gaan voeren die is gestoeld op de Nederlandse aanpak. Ook de Europese Commissie werkt eraan om de Nederlandse aanpak op open standaarden zoveel mogelijk over te nemen. De softwaremarkt is grotendeels internationaal en sterk in beweging en dat helpt bij het invullen van de Nederlandse ambities met open standaarden. Ondanks onze pioniersrol, die het resultaat is van samenwerking tussen overheden en ICT-bedrijven, ik ben me terdege bewust dat er nog meer winst te behalen is en dat we nog niet klaar zijn na de inzet van het programmabureau NOiV.

De minister van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie,
M. J. M. Verhagen

Hergebruik van overheidsinformatie

Oriënterend debat

Het voorzitterschap benadrukte het belang van wijziging van de huidige richtlijn om bedrijven de mogelijkheid te bieden nieuwe diensten en applicaties te ontwikkelen met openbare overheidsinformatie.

De Commissie, bij monde van Commissaris Kroes, wees op de bijdrage die het voorstel kan leveren aan groei in de EU. Volgens de Commissie kan de markt voor hergebruik van informatie met dit voorstel verdubbelen. Onderzoek zou uitwijzen dat lagere tarieven voor hergebruik leiden tot hogere inkomsten voor overheidsinstellingen. De Commissie pleitte voor hergebruik van informatie van culturele instellingen. Tot slot riep de Commissie lidstaten op om al een begin te maken met het ter beschikking stellen van zoveel mogelijk overheidsinformatie, in aanloop naar een akkoord over – en implementatie van – dit voorstel.

Lidstaten waren eensgezind over het belang van hergebruik van overheidsinformatie voor economische groei en informatievoorziening. Het uitgangspunt dat openbare overheidsinformatie hergebruikt moet kunnen worden werd breed gesteund. Nederland heeft daarbij wel gewezen op de noodzaak uitzonderingen te maken voor gevallen waarbij hergebruik de privacy, de openbare veiligheid of het milieu in gevaar zou kunnen brengen. Veel lidstaten, waaronder Nederland, spraken steun uit voor het basisprincipe dat niet meer gerekend mag worden dan de marginale kosten die de instelling maakt voor hergebruik. Tegelijkertijd steunde een groot aantal lidstaten, waaronder Nederland, de uitzondering die wordt geboden voor instellingen die afhankelijk zijn van hogere tarieven voor hun bestaan. Nederland pleitte in dit verband wel voor heldere criteria voor toetsing of van het basisprincipe voor tarifiering mag worden afgeweken. Tot slot maakte Nederland, met een klein aantal andere lidstaten, bezwaar tegen uitbreiding van de reikwijdte van de richtlijn naar culturele instellingen. Nederland pleitte in dit verband voor een drempel in de richtlijn zodat alleen grote culturele instellingen onder de regels vallen. Een enkele lidstaat pleitte juist voor uitbreiding van de reikwijdte naar bijvoorbeeld architectonische informatie.

Richtsnoeren voor trans-Europese telecommunicatienetwerken

Oriënterend debat

Het voorzitterschap en de Commissie, bij monde van Commissaris Kroes, benadrukten het belang van de telecomrichtsnoeren in het kader van het *Connecting Europe Facility* (CEF) voor snel internet en pan-Europese diensten in de hele EU. De Commissie wees op het bestaan van gebieden waar de business case voor de ontwikkeling van snel breedband niet sterk genoeg is. Voor deze gebieden kan het CEF worden ingezet. Volgens de Commissie zou prioriteit moeten worden gegeven aan gevallen waar de business case het zwakst is.

Diverse lidstaten merkten op dat de markt primair aan zet is en dat het CEF alleen moet worden ingezet waar de markt faalt. Veel lidstaten wezen op het belang van flexibiliteit bij de keuze voor projecten die in aanmerking komen voor het CEF. Er moet een brede catalogus zijn waaruit projecten kunnen worden gekozen. Het moet gaan om economisch strategische projecten die bijdragen aan groei en de interne markt. Ook het belang van technologie-neutraliteit werd veelvuldig genoemd. Verder

hadden lidstaten vrij uiteenlopende wensen ten aanzien van de selectie van projecten, zoals het prioriteit geven aan: supersnel internet – ook in stedelijke gebieden; gebieden waar de beschikbaarheid en de snelheid van breedband ver onder het gemiddelde van de EU ligt; arme regio's; perifere gebieden met weinig inwoners. Een aantal lidstaten benadrukte tevens het belang dat alle lidstaten toegang hebben tot het CEF, onafhankelijk van het feit of zij al cohesiefondsen ontvangen.

Ten aanzien van de prioriteiten voor de e-diensten noemden veel lidstaten de infrastructuur voor elektronische handtekeningen en identificatie. Daarnaast werden ook projecten op het terrein van gezondheidsdiensten, energie grids, elektronisch aanbesteden en elektronisch factureren genoemd.

Ook Nederland heeft ingebracht dat het primair aan de markt is om de uitrol van breedbandnetwerken tot stand te brengen. Marktverstoring moet worden voorkomen. Nederland heeft aangegeven vooral kansen te zien voor ontwikkeling van breedband in het buitengebied, waar de markt zijn werk niet doet. Voorts heeft Nederland benadrukt dat bij de discussie over de telecomrichtsnoeren aansluiting moet worden gezocht bij de herziening van het staatssteunkader voor breedband. Ten aanzien van de ontwikkeling van elektronische diensten heeft Nederland aangegeven prioriteit te geven aan projecten op het gebied van elektronische handtekeningen, open data en de introductie van ICT-oplossingen voor slimme energienetten voor de levering van slimme energie.

Lunch: digitale interne markt

Tijdens een informele lunch sprak de Raad over de digitale interne markt. De Commissie, bij monde van Commissaris Kroes, benadrukte de noodzaak om spoedig de digitale interne markt tot stand te brengen. Vooral het MKB zou hier in grote maten van kunnen profiteren. Commissaris Kroes wees o.a. op het grote potentieel van cloud computing en micro/nano elektronica. Tegelijkertijd wees zij op het belang van versterkte gecoördineerde actie voor een betere cyber veiligheid.

Alle lidstaten onderschreven het belang van de digitale interne markt. De juiste juridische omgeving is nodig om zaken als digitale dienstverlening en autorisatie (handtekening) tot stand te brengen. Eén lidstaat pleitte voor frequentere horizontale bijeenkomsten tussen bedrijfsleven en overheid om de digitale interne markt te realiseren. Een andere lidstaat wees op het risico van te veel planning en regelgeving. Er moet ruimte zijn voor de markt en nieuwe business modellen en innovatie door het MKB. Er was tevens oog voor het belang van het voortbrengen van grote spelers in de EU, wil de EU mee blijven doen op mondiaal niveau. Tot slot werd van meerdere kanten gewezen op het belang van veiligheid op het internet in het algemeen en de noodzaak systemen te beveiligen tegen cyberaanvallen.

Nederland heeft aangegeven prioriteit te hechten aan de totstandkoming van de markt voor content, een goede regeling te wensen voor auteursrecht en in het bijzonder uit te zien naar de voorstellen voor *collective rights management*. Verder heeft Nederland gewezen op het belang om tot oplossingen te komen voor digitale betalingen, elektronische handtekeningen en online geschillenbeslechting.